

**ЗВІТ ПРО УПРАВЛІННЯ
ПРИВАТНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА
«ЦЕНТРАЛЬНИЙ ГІРНИЧО-ЗБАГАЧУВАЛЬНИЙ КОМБІНАТ»
за 2019 рік**

1. Організаційна структура та опис діяльності підприємства

ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ЦЕНТРАЛЬНИЙ ГІРНИЧО-ЗБАГАЧУВАЛЬНИЙ КОМБІНАТ» (далі – ПРАТ «ЦГЗК» або Товариство) (м.Кривий Ріг) - складний промисловий комплекс, що спеціалізується на видобутку, переробці та випуску сировини для чорної металургійної промисловості - залізрудного концентрату та окатків.

У звітному періоді ПРАТ «ЦГЗК» здійснювало свою діяльність відповідно до Статуту.

Товариство з моменту його державної реєстрації є юридичною особою, створено без обмеження строку діяльності.

Метою діяльності Товариства є виробництво продукції найвищої якості, забезпечуючи при цьому безпеку співробітників і використовуючи процеси, які не надають негативного впливу на навколишнє середовище.

Статутний капітал товариства становить 296 635 000,00 гривень, поділений на 1 186 540 000 штук простих іменних акцій номінальною вартістю 0,25 (двадцять п'ять копійок) гривень кожна.

Станом на 31.12.2019 року в реєстрі власників іменних цінних паперів ПРАТ "ЦГЗК" обліковується юридична особа, якій прямо або опосередковано належить 100 % акцій товариства - ПРИВАТНА КОМПАНІЯ З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «МЕТІНВЕСТ Б.В.».

Згідно Статуту ПРАТ "ЦГЗК" органами управління Товариства являються:

- Загальні збори акціонерів - вищий орган товариства;
- Наглядова рада - наглядовий орган товариства, який представляє інтереси акціонерів та здійснює захист їх прав у період між проведенням загальних зборів;
- Генеральний директор – одноособовий виконавчий орган товариства, що здійснює керівництво його поточною діяльністю.

ПРАТ «ЦГЗК» має повний технологічний цикл – від видобутку руди до виробництва залізрудних окатків – підготовленої сировини для металургійних заводів. Цим обумовлена складна організаційна структура підприємства, яка включає 21 структурний підрозділ, з них до

основних виробничих цехів віднесені: Глеюватський та Петрівський кар'єри, шахта імені Орджонікідзе, дробильна і збагачувальна фабрики, фабрика огрудкування, управління залізничного транспорту та 2 гірничотранспортні цехи.

Станом на 31.12.2019 року до структури управління ПРАТ «ЦГЗК» входять: дирекція з виробництва та планування, дирекція з технології та якості, дирекція з інжинірингу, дирекція з капітального будівництва та капітальних ремонтів, дирекція фінансова, дирекція з аналізу та управління ризиками безпеки, дирекція з охорони праці, промислової безпеки та екології, дирекція з персоналу, дирекція з побуту та соціальних питань, дирекція із закупок, дирекція з операційних поліпшень, служба головного фахівця з інформаційних технологій, юридичний відділ, відділ логістики, канцелярія та спеціальний відділ.

Існуюча структура є оптимальною для стабільної діяльності Товариства.

ПРАТ «ЦГЗК» входить до Групи Метінвест, найбільшої приватної групи України, гірничо-металургійні підприємства якої об'єднані в єдиний виробничо-збутовий цикл - від видобутку вугілля і руди до продажу металу.

Основним видом діяльності ПРАТ «ЦГЗК» є добування залізних руд, який включає видобуток залізної руди, її переробку та випуск товарної продукції, яка являється сировиною для металургійної промисловості.

За звітний період профіль діяльності Товариства не змінювався.

Основними видами продукції ПРАТ "ЦГЗК" являються залізорудний концентрат (вміст заліза загального 67,5 - 68,2%) та залізорудні окатки (вміст заліза загального 65,00 - 65,65%), питома вага яких в загальному обсязі виробництва складає більше 99%, незначну долю товарної продукції складають щебінь та промислові послуги.

Товариство реалізує свою продукцію як на зовнішньому, так і на внутрішньому ринках. Споживчим сегментом продукції Товариства виступає металургійний комплекс. Окатки та концентрат можуть перевозитись на далекі відстані, тому споживчий сегмент компанії формується на значній по величині території.

Країнами-споживачами продукції Товариства на зовнішньому ринку являються Чехія, Словаччина, Польща, Угорщина, Румунія та Китай.

В 2019 році у ПРАТ "ЦГЗК" злиття, поділу, приєднання, перетворення, виділу не відбувалося.

В своїй організаційній структурі товариство не має відокремлених структурних підрозділів без права юридичної особи.

2. Результати діяльності

Обсяги виробництва товарної продукції ПРАТ "ЦГЗК" у 2019р склали 1 967 тис.т. концентрату (до 2018р.: +14 тис.т.) та 2 312 тис.т. окатків (до 2018р.: +11 тис.т.).

Обсяги виробництва товарного концентрату у 2019р. виконувалися виходячи з наявної сировинної бази та перевищують показник виробництва 2018р. на 0,7%. Виробництво окатків у 2019р. також збільшено відносно попереднього року на 0,5%. Обсяги виробництва товарної продукції збільшено завдяки підвищенню продуктивності виробничих потужностей.

Реалізація готової продукції ПРАТ «ЦГЗК» за 2018-2019рр.

Реалізація	2019 р.		2018 р.		Відхилення, +/-				
	тис.т	тис.грн.	тис.т	тис.грн.	тис.т	тис.грн.	у т.ч. за рахунок:		
							обсягів	цін	курсу \$
концентрат	1 949	4 523 217	1 959	3 909 547	-10	613 670	-19 883	870 673	-237 121
окатки	2 285	7 560 063	2 296	7 429 243	-11	130 820	-34 179	561 320	-396 321
Всього:	4 235	12 083 280	4 255	11 338 790	-21	744 489	-54 062	1 431 993	-633 442
<i>в т.ч. за напрямками поставки</i>									
<i>внутрішній ринок</i>	47	133 378	67	138 906	-19	-5 529			
<i>експорт</i>	4 187	11 949 902	4 189	11 199 884	-1	750 018			

Обсяги реалізації у 2019р. склали 1 949 тис.т. концентрату (до 2018р.: -10 тис.т) та 2 285 тис.т. окатків (до 2018р.: -11 тис.т). Практично вся вироблена продукція була реалізована споживачам. Виручка від реалізації у 2019р. склала 12 083,3 млн.грн, що у порівнянні з попереднім роком більше на 744,5 млн.грн (+7%). Зростання відбулося, в основному, за рахунок збільшення цін (+1 432 млн.грн). В свою чергу ревальвація вартості гривні відносно американського долару негативно вплинула на результат (-633,4 млн.грн).

Фінансові результати, тис.грн.

Стаття	2019р	2018р	Відхилення, тис.грн.	Відносне відхилення, %
Чистий дохід від реалізації продукції	12 083 280	11 338 790	744 490	7%
Собівартість реалізованої продукції	-7 957 950	-6 802 916	-1 155 034	17%
Валовий прибуток	4 125 330	4 535 874	-410 544	-9%
Адміністративні витрати	-145 955	-124 788	-21 167	17%
Збутові витрати	-2 099 107	-1 759 588	-339 519	19%
Інші операційні доходи (+) / витрати (-)	-953 604	-186 647	-766 957	411%
Фінансовий результат від операційної діяльності	926 664	2 464 851	-1 538 187	-62%
Інші доходи/витрати	20 022	-46 446	66 468	-143%
Фінансові доходи (+) / витрати (-)	679 962	149 782	530 180	354%
Фінансовий результат до оподаткування	1 626 648	2 568 187	-941 539	-37%
Податок на прибуток	-153 335	-313 999	160 664	-51%
Чистий прибуток	1 473 313	2 254 188	-780 875	-35%

Чистий прибуток у 2019р. склав 1 473,3 млн.грн., що нижче за аналогічний показник попереднього року на 780,9 млн.грн. (-35%). На зменшення даного показника вплинуло зростання собівартості реалізованої продукції на 1 155,0 млн.грн. (+17%), що в свою чергу спричинено зростанням: витрат на персонал на 29%, податків на 26% (зростання ставки податку на використання надр, плати за землю), цін на електроенергію, сировину, товарно-матеріальні цінності та послуг зі сторони на 11%, також у 2019р. була проведена переоцінка основних засобів, що призвело до зростання амортизаційних відрахувань на 20%.

Збільшення адміністративних витрат на 21,2 млн.грн. (+17%) відбулося за рахунок: підвищення зарплати +5,0 млн.грн, збільшення послуг внаслідок аутсорсингу частини HR-функцій (+9,5млн.грн.), підвищення вартості послуг з бухгалтерського обліку +3,2 млн.грн., проведення інформаційно-консультаційних послуг з оцінки запасів корисних копалин за методикою JORC +1,9млн.грн.

Збільшення збутових витрат на 339,5 млн.грн. (+19%) за рахунок збільшення витрат за користування вагонами та інших послуг зі збуту +303,3 млн.грн; амортизації (внаслідок переоцінки основних засобів) +18,2 млн. грн; підвищення зарплати +11,9 млн. грн.

Зменшення результату від інших операційних доходів/витрат на 767,0 млн.грн. відбулося за рахунок збільшення збитків від курсової різниці з торгової дебіторській заборгованості (на 731,6 млн.грн.).

В свою чергу позитивно на показник чистого прибутку у 2019р. вплинуло збільшення результату від інших доходів/витрат на 66,5 млн.грн.: дохід з курсових різниць щодо кредиторської заборгованості з інвестиційної діяльності (+80,2 млн.грн.), збільшення витрат на ліквідацію та демонтаж основних засобів (-12,7 млн.грн.).

У 2019р. також відбулося збільшення фінансових доходів на 530,2 млн.грн, що зумовлене зростанням доходів від курсових різниць з заборгованості по дивідендах (+521,5 млн.грн.).

3. Ліквідність та зобов'язання

Аналіз структури оборотних активів, зобов'язань та забезпечень

Назва показника	На 31.12.2019р.		На 31.12.2018р.		Абсолютне відхилення, в тис. грн.	Відносне відхилення, в %
	тис. грн.	Питома вага, в %	тис. грн.	Питома вага, в %		
Запаси,	551 032	7,1	573 618	6,5	-22 586	0,6
у т.ч. виробничі запаси	236 724	3,0	342 141	3,9	-105 417	-0,8
незавершене виробництво	39 439	0,5	18 770	0,2	20 669	0,3
готова продукція	274 869	3,5	212 707	2,4	62 162	1,1
Розрахунки з дебіторами,	6 930 883	89,0	8 043 613	90,7	-1 112 730	-1,7
у т.ч. за товари, роботи, послуги	5 418 438	69,6	7 359 614	83,0	-1 941 176	-13,4
Грошові кошти	146 111	1,9	147 274	1,7	-1 163	0,2
Інші оборотні активи	157 321	2,0	105 823	1,2	51 498	0,8
Всього оборотних активів	7 785 347	100,0	8 870 328	100,0	-1 084 981	
Довгострокові зобов'язання і забезпечення,	1 255 745	12,1	850 065	11,1	405 680	1,3
у т.ч. відстрочені податкові зобов'язання	141 829	1,4	28 003	0,4	113 826	1,0
пенсійні зобов'язання	1 001 199	9,7	786 049	10,3	215 150	-0,6
інші довгострокові зобов'язання	84 124	0,8	11 484	0,1	72 640	0,7
довгострокові забезпечення	28 593	0,3	24 529	0,3	4 064	0,0
Поточні зобов'язання і забезпечення,	9 106 514	87,9	6 817 163	88,9	2 289 351	-1,0
в т.ч. поточна кредиторська заборгованість за	9 006 549	86,9	6 729 922	87,8	2 276 627	-0,9
довгостроковими зобов'язаннями	17 736	0,2	4 652	0,1	13 084	0,1
товари, роботи та послуги	1 348 510	13,0	704 740	9,2	643 770	3,8
розрахунками з бюджетом	153 748	1,5	138 319	1,8	15 429	-0,3
розрахунками зі страхування	12 569	0,1	11 236	0,1	1 333	0,0
розрахунками з оплати праці	45 799	0,4	42 563	0,6	3 236	-0,1
одержаними авансами	8 371	0,1	6 685	0,1	1 686	0,0
розрахунками з учасниками	7 419 816	71,6	5 821 727	75,9	1 598 089	-4,3
поточні забезпечення	92 940	0,9	78 917	1,0	14 023	-0,1
інші поточні забезпечення	7 025	0,1	8 324	0,1	-1 299	0,0
Всього зобов'язань та забезпечень	10 362 259	100,0	7 667 228	100,0	2 695 031	

Обсяг оборотних активів зменшився на 1 085 млн.грн. На зменшення торгової дебіторської заборгованості вплинуло зниження курсу долара до гривні та погашення заборгованості покупцями готової продукції.

За період 2018-2019рр банківські кошти не залучалися. Протягом 2018-2019рр були укладені угоди з фінансового лізингу та адміністрування транспортних засобів (фінансування автопарку, придбання гірничо-транспортної техніки) з терміном погашення до 2024 року.

Назва зобов'язання	Строк погашення					тис.грн.
	до 1 року	від 1 до 2 років	від 2 до 3 років	від 3 до 4 років	від 4 до 5 років	Всього, на 31.12.2019р.
Кредиторська заборгованість фінансового лізингу	16 352	18 441	19 377	19 151	12 995	86 316

Також збільшення довгострокових зобов'язань на 14 160 тис.грн. відбулося за рахунок придбання гірничо-транспортної техніки (бульдозер) з терміном погашення до 2021 року.

Результати розрахунку показників ліквідності

Найменування показника	Значення показника	
	На 31.12.2019р.	На 31.12.2018р.
Коефіцієнт загальної ліквідності	0,9	1,3
Коефіцієнт швидкої ліквідності	0,8	1,2

Коефіцієнт загальної ліквідності відображає здатність покриття поточних зобов'язань підприємства за рахунок використання всієї суми оборотних коштів. Для ПРАТ "ЦГЗК" цей показник складає на 31.12.2019р. та на 31.12.2018р. 0,9 та 1,3 відповідно.

Коефіцієнт швидкої ліквідності (інше найменування цього коефіцієнта – коефіцієнт "лакмусового папірця"). При його розрахунку враховуються найбільш ліквідні поточні активи (запаси не враховуються). Коефіцієнт швидкої ліквідності на кінець 2019 року становить 0,8 (станом на 31.12.2018р. – 1,2).

Зниження показників ліквідності відбулося в основному за рахунок зростання поточних зобов'язань на 2 289 351 тис.грн., у т.ч. за розрахунками з учасниками – на 1 598 089 тис.грн. Погашення зобов'язань перед кредиторами Товариство планує за рахунок керування грошовим потоком від операційної діяльності.

Результати розрахунку показників фінансової стійкості

Показники фінансової стійкості характеризують структуру джерел фінансування ресурсів підприємства, ступінь фінансової стійкості і незалежності підприємства від зовнішніх джерел фінансування діяльності.

Найменування показника	Значення показника	
	На 31.12.2019р.	На 31.12.2018р.
Коефіцієнт фінансової незалежності («автономії»)	0,4	0,5
Коефіцієнт довгострокових зобов'язань	0,1	0,1
Коефіцієнт поточних зобов'язань	0,9	0,9

Коефіцієнт автономії характеризує ступінь незалежності підприємства від зовнішніх запозичень. Станом на 31.12.2019р. значення коефіцієнту по відношенню до 31.12.2018р. знизилось з 0,5 до 0,4. На зменшення показника вплинув розподіл чистого прибутку Товариства за результатами минулих років та нарахування заборгованості на виплату дивідендів у розмірі 3 613 200 тис. грн.

Коефіцієнт довгострокових зобов'язань характеризує частку довгострокових зобов'язань у загальній сумі джерел формування та показує, наскільки підприємство залежить від довгострокових зобов'язань в загальній сумі позикових коштів. Динаміка показника протягом звітного року не змінна.

Коефіцієнт поточних зобов'язань характеризує питому вагу поточних зобов'язань в загальній сумі джерел формування. Показує, наскільки підприємство залежить від поточних зобов'язань в загальній сумі позикового капіталу. Динаміка показника протягом звітного року не змінна.

Таким чином, фінансовий стан ПРАТ "ЦЕНТРАЛЬНИЙ ГІРНИЧО-ЗБАГАЧУВАЛЬНИЙ КОМБІНАТ" характеризується як стійкий. Підприємство забезпечено власними оборотними коштами для ведення господарської діяльності і своєчасного погашення термінових зобов'язань, у підприємства достатньо власних оборотних коштів для забезпечення фінансової стійкості.

4. Екологічні аспекти

Стратегія Товариства в області екологічної безпеки орієнтована на мінімізацію впливу діяльності підприємства на навколишнє середовище та бережливе використання природних ресурсів.

У 2019 році Товариством запроваджені заходи, які спрямовані на зменшення викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря; зменшення впливу виробничої діяльності на поверхневі об'єкти; зменшення впливу відходів виробництва; раціональне використання земельних ресурсів.

Загальний об'єм поточних витрат, направлених на охорону навколишнього середовища за 2019 рік становить 1 181 056,8 тис.грн., що на 0,73 % більше, ніж у 2018 році, в тому числі:

- капітальні інвестиції та поточні витрати – 660 430,7 тис.грн.
- екологічні платежі (екологічний податок) – 61 167,0 тис.грн

Основні природоохоронні заходи, реалізовані у 2019 році:

- пилопригнічення при експлуатації хвостосховища шляхом впровадження «зелених технологій». Фактичні витрати становлять 2 млн.грн.
- придбання 7 одиниць поливозрошувальної техніки для пилопригнічення промайданчиків та технологічних доріг при експлуатації кар'єрів. Фактичні витрати становлять 104 475 тис. грн.
- реконструкція дренажних насосних станцій, фактичні витрати становлять 4 315 тис.грн.
- благоустрій та озеленення санітарно-захисної зони підприємства. Фактичні витрати становлять 400 тис. грн.
- зменшення обсягів розміщення відходів за рахунок гірничо-технічної рекультивації кар'єру №2, фактичні витрати становлять 15 188 тис.грн.

За 2019 рік підприємством викинуто в атмосферне повітря 3 165,344 т. забруднюючих речовин. Зменшення викидів в порівнянні з минулим періодом становить 0,22%.

Цільові екологічні показники, встановлені на період 2018р. та на період 2019р., досягнуті в повному об'ємі.

5. Соціальні аспекти та кадрова політика

Станом на 31.12.2019 року чисельність на підприємстві складала 4 643 працівника. З них 70,5% складали співробітники робочих спеціальностей, 29,5 % - керівники, фахівці і службовці.

Найменування показника	на 31.12.2019р.	на 31.12.2018р.
Облікова чисельність персоналу	4 643	4 670
в т.ч.		
- чоловіки	3 302	3 262
- жінки	1 341	1 408
- жінки на керівних посадах	96	95
Чисельність персоналу за віком:		
- старше 50 років	1 202	1 198
- 30 – 50 років	2 760	2 717
- молодше 30 років	681	754
Коефіцієнт плинності	5,74	8,86

Система винагороди персоналу пов'язана із стратегією підприємства і спрямована на забезпечення конкурентоспроможності винагороди, утримання і розвиток талантів, підтримку кар'єрного і професійного зростання співробітників.

З метою реалізації стратегії компанії в області мотивації персоналу та управління системою винагород, у 2019 році на ПРАТ «ЦГЗК» були реалізовані наступні заходи:

- підвищення окладів працівників з урахуванням щорічної індивідуальної оцінки персоналу (відсоток підвищення склав 14,3 %);
- актуалізація стандарту підприємства щодо системи управління та положень про оплату праці і адаптацію молодих спеціалістів;
- мотиваційні програми для персоналу підприємства.

Перегляд заробітних плат проводиться на регулярній основі відповідно до динаміки ринку праці. Середня заробітна плата штатного працівника за 2019 рік склала 19 285 грн. проти 2018 року 15 047 грн.

Зобов'язання працівників та роботодавця щодо дотримання вимог охорони праці та правил внутрішнього трудового розпорядку визначаються під час укладання трудового договору.

На ПРАТ "ЦГЗК" відповідно до законодавства розроблені усі документи, що регламентують вимоги до забезпечення безпеки та умови праці: колективний договір, правила внутрішнього трудового розпорядку, інструкції і положення з охорони праці.

Кожен працівник до та під час виконання посадових обов'язків проходить відповідне навчання та інструктажі з питань охорони праці і пожежної безпеки.

Згідно зобов'язань розділу «Охорона праці та промислова безпека» Колективного договору ПРАТ «ЦГЗК» за 2019 рік структурними підрозділами комбінату було виконано 48 комплексних заходів щодо досягнення встановлених нормативів безпеки, гігієни праці та виробничого середовища, підвищення рівня охорони праці, запобігання випадкам виробничого травматизму, професійних захворювань і аварій на суму 95 760 тис. грн. (в порівнянні з 75 687 тис. грн. за 2018 рік).

Загальні витрати на охорону праці за 2019 рік склали 136 244 тис. грн. (в порівнянні з 113 472 тис. грн. за звітний період 2018 року), в т.ч. придбано спеціального одягу, спеціального взуття та інших засобів індивідуального захисту на суму 19 983 тис. грн.; витрати на медичний огляд працівників, зайнятих на роботах зі шкідливими умовами праці склали 2 298 тис. грн.; витрати на придбання молока - 2 356 тис. грн.; витрати на проведення передрейсових та післярейсових медичних оглядів та на обслуговування в медичних пунктах - 10 371 тис. грн.

Згідно з вимогами нового міжнародного стандарту ISO 45001:2018 на підприємстві поновлена існуюча система управління гігієни та безпеки праці та забезпечена внутрішня перевірка її ефективного функціонування для можливості проведення щорічних наглядових аудитів Органом сертифікації відповідності сертифікованої Системи менеджменту охорони здоров'я та забезпечення безпеки праці. Впроваджена система управління охороною праці дозволить більш ефективно оцінювати та контролювати ризики, пов'язані з виробничим процесом, запобігати нещасним випадкам на робочому місці, а також судовим позовам, збиткам і втраті репутації компанії.

На ПРАТ "ЦГЗК" визначені напрями і завдання з розвитку корпоративної культури, безумовного забезпечення виконання вимог законодавства у сфері охорони праці, зниження впливу на працівників небезпечних і шкідливих виробничих факторів шляхом управління критичними ризиками в галузі охорони праці та промислової безпеки.

На ПРАТ "ЦГЗК" з 2014 р. діє Кодекс етики, який є невід'ємною частиною його корпоративної культури. Кодекс етики містить збір норм і стандартів ділової поведінки, яким повинні щодня слідувати всі працівники, і відображає філософію Товариства, згідно з якою всі співробітники прагнуть працювати в атмосфері взаємної поваги та довіри. Будучи головним робочим керівництвом для співробітників Товариства, що встановлює єдині етичні стандарти, Кодекс етики також відображає принципи, яким повинен слідувати кожен працівник у своїй повсякденній діяльності, в тому числі: розуміння того, що кожен в першу чергу особистість і треба поважати людську гідність та права інших людей. Приймаючи рішення, працівники повинні опиратися на об'єктивні дані, а не на емоції. У Кодексі етики також відображені антикорупційні заходи, спрямовані на запобігання отримання компаніями, окремими особами незаслужених переваг, а саме: недопущення корупції та хабарів, співпраця з контрагентами та діловими партнерами, чия репутація не пов'язана з корупцією і хабарництвом, залучення контрагентів в корпоративну культуру ПРАТ "ЦГЗК".

Діяльність у сфері навчання та розвитку персоналу ПРАТ «ЦГЗК» направлена на реалізацію програми розвитку персоналу, профорієнтування та адаптацію співробітників, планування індивідуального зростання та підвищення кваліфікації. У 2019 році було організовано: навчання, що регламентоване вимогами нормативних документів у сфері охорони праці, курси перепідготовки, підвищення кваліфікації та отримання нових професій, командоутворюючі тренінги, а також навчання згідно програм менеджерського розвитку

Корпоративного університету. Система навчання на ПРАТ «ЦГЗК» охоплює усі категорії співробітників. У 2019 році пройшли навчання 2 605 працівника комбінату. На навчання співробітників витрачено 464 854 години. Загальний обсяг інвестицій в навчання та розвиток за 2019 рік склали 5 212 тис.грн. У 2018 році ці витрати склали 4 062 тис.грн., навчання пройшли 2 554 працівника, витрачено 518 530 годин.

6. Ризики

Керівництво ПРАТ «ЦГЗК» вважає, що ефективна система внутрішнього контролю та управління ризиками повинна забезпечувати надійну підтримку в досягненні цілей підприємства, а також стійкі фінансові результати.

Огляд

На ПРАТ «ЦГЗК» мають вплив:

- Ризики, пов'язані з використанням фінансових інструментів:
 - кредитний ризик;
 - ризик управління капіталом;
 - ризик ліквідності;
 - ринковий ризик.
- Операційні ризики.

У даній примітці міститься інформація про схильність ПРАТ «ЦГЗК» кожному із зазначених ризиків, про цілі підприємства, політику і процедури оцінки та управління ризиками.

Управління ризиками

Керівництво несе загальну відповідальність за створення та функціонування системи контролю з управління ризиками.

Політика ПРАТ «ЦГЗК» з управління ризиками направлена на виявлення та аналіз ризиків, яким піддається товариство, встановлення допустимих граничних значень ризику і контролю. Політика з управління ризиками і системами регулярно переглядаються з урахуванням зміни ринкових умов і діяльності товариства.

• Кредитний ризик

Кредитний ризик - це ризик того, що клієнт може не виконати вчасно свої зобов'язання перед товариством, в результаті чого товариство понесе фінансові збитки. Кредитний ризик виникає у зв'язку з грошовими коштами та їх еквівалентами, депозитами в банках та фінансових установах, а також кредитними ризиками для клієнтів, в тому числі простроченої дебіторської заборгованості.

ПРАТ «ЦГЗК» структурує рівень кредитного ризику, який воно бере на себе, встановлюючи обмеження на величину ризику, прийнятого у відношенні одного клієнта або усіх клієнтів. ПРАТ «ЦГЗК» здійснює операції тільки з визнаними, кредитоспроможними третіми особами. Кредитний ризик ПРАТ «ЦГЗК» контролюється та аналізується в кожному конкретному випадку. Керівництво вважає, що товариство не має значного ризику виникнення збитків більших, ніж суми, що відображені в резервах.

• Ризик управління капіталом

ПРАТ «ЦГЗК» управляє капіталом для забезпечення продовження діяльності на безперервній основі, забезпечуючи при цьому максимальний прибуток акціонерам, оптимізацію балансу між позиковими і власними коштами. ПРАТ «ЦГЗК» регулярно проводить аналіз та вживає заходи, спрямовані на підтримання оптимальної структури капіталу.

• Ризик ліквідності

Ризик ліквідності - це ризик неспроможності ПРАТ «ЦГЗК» погасити фінансові зобов'язання вчасно. Спосіб управління ліквідністю ПРАТ «ЦГЗК», в цілому, полягає в забезпеченні ПРАТ «ЦГЗК» постійною наявністю ліквідних активів, достатніх для своєчасного виконання, при цьому уникаючи непередбачених втрат і не піддаючи репутацію підприємства ризику.

Розумне управління ризиком ліквідності передбачає підтримку достатньої кількості грошових коштів, надійної кредитної політики і запасів, готових до негайного продажу, наявність фінансування засобів через достатню кількість кредитів з встановленими термінами, а також можливість закриття (реалізації) ринкових позицій.

• Ринковий ризик

Існує два типи ринкового ризику у відношенні діяльності ПРАТ «ЦГЗК»:

Ризик зміни цін Валютний ризик

Ризик негативного впливу цін на товари є результатом негативного впливу на поточні або майбутні доходи у зв'язку зі зміною цін на товари.

Ключовими зовнішніми ризиками, що суттєво впливають на виручку комбінату, є співвідношення попиту і пропозиції на основних ринках збуту і збільшення обсягів виробництва найбільшими світовими виробниками, що негативно позначається на динаміці цін реалізації. Товариство частково нівелює вплив зовнішніх ризиків, пов'язаних в реалізації продукції, за рахунок диверсифікації ринків збуту та асортименту продукції. Також з огляду на значну енергоємність виробництва залізничної сировини, іншим негативним фактором виступають ціни на енергоносії (ціни монополістів): природний газ, дизельне паливо, електроенергія.

ПРАТ «ЦГЗК» працює з міжнародними покупцями і постачальниками і тому піддається валютному ризику, пов'язаному з різними валютами, в яких здійснюються операції (головним чином, в доларах США). Валютний ризик виникає в тому випадку, коли майбутні комерційні операції або визнані активи і зобов'язання деноміновані у валюті, яка відрізняється від функціональної валюти підприємства.

Валютний ризик управляється казначейством підприємства. Казначейство встановлює ліміти на рівень впливу ризику в розрізі валют і максимальний розмір ризику. Підприємство не укладає угод, спрямованих на хеджування цих валютних ризиків.

Підприємство також прагне звести до мінімуму витрати, пов'язані з купівлею і продажу іноземної валюти. Здійснює моніторинг цього процесу, контролюючи кожну окрему операцію.

• Операційні ризики

Порушення графіків в доставці готової продукції споживачам або в поставках сировини, пов'язані з нестабільною роботою залізниці і порту.

У зв'язку з погіршенням погодних умов в зимовий період можливі проблеми із перебоями перевезень готової продукції покупцям та постачання сировини. Затримки вагонів, а також проблеми з їхнім розвантаженням, присутність льодової обстановки в морських портах, тягне за собою, хоч і незначне, порушення графіків відповідно до укладених контрактів. При необхідності ведуться переговори з об'ґрунтуванням пріоритетності відправки вантажу. Для покриття ризиків непередбачених перебоїв в постачанні основної сировини (вапняку і бентоніту) формується страховий запас. Це забезпечує безперебійну роботу комбінату в зимовий час.

Надзвичайні ситуації, пов'язані з аваріями на виробництві.

З метою забезпечення безпечної експлуатації об'єктів підвищеної небезпеки та потенційно небезпечні об'єкти комбінату проводиться комплекс організаційно-технічних заходів, передбачених Кодексом цивільного захисту України.

Зокрема, на кожен з 5 об'єктів підвищеної небезпеки розроблені плани локалізації та ліквідації аварійних ситуацій і аварій.

Планами визначено порядок дій служб і персоналу структурних підрозділів комбінату, а також їх взаємодії зі спеціалізованими службами цивільного захисту, в т.ч. державним воєнізованим гірничо-рятувальним (аварійно-рятувальним) загonom ДСНС України та державними пожежно-рятувальними частинами та ін.

З метою підготовки цивільного захисту комбінату до дій при локалізації та ліквідації аварій техногенного характеру, згідно затвердженого плану-графіка, проводяться протиаварійні та протипожежні об'єктові тренування, а також навчання штабу з надзвичайних ситуацій комбінату з реальним відпрацюванням практичних дій персоналу комбінату у взаємодії зі спеціалізованими службами.

Відтік кваліфікованого персоналу. Брак молодих фахівців.

З метою запобігання відтоку кваліфікованого персоналу Товариство розробило підхід до мотивації і утримання співробітників, який будується на конкурентній оплаті праці і створенні гідних умов роботи. Товариство проводить ряд заходів щодо залучення персоналу, серед яких: співпраця з Криворізьким міськрайонним центром зайнятості, Центром кар'єри Метінвест у м.Кривий Ріг, працевлаштування студентів на період практики.

Щодо побудови ефективного процесу адаптації нових співробітників затверджено і введено в дію у 2019 р. «Положення з адаптації нових співробітників, в тому числі молодих спеціалістів на ПРАТ «ЦГЗК». Також у рамках адаптації застосовується командоутворюючий захід для новачків в форматі квесту.

Серед іншого на підприємстві діє програма «Мій вибір», яка дозволяє співробітнику формувати індивідуальний соціальний пакет. Кожен працівник, вибравши необхідні йому опції, самостійно встановлює пріоритети.

7. Дослідження та інновації

У 2019 році розпочато розробку пілотного проекту «Скорочення поточних витрат на виробництво концентрату при використанні валкових пресів високого тиску (ВПВТ)» в частині застосування технології ВПВТ на 50% обсягів переробки руди збагачувальних фабрик. В рамках реалізації даного проекту були проведені випробування руд мінерально-сировинної бази комбінату по розробці технології рудопідготовки із застосуванням ВПВТ на базі дослідного центру міжнародної компанії - партнера. Мета випробування - вивчити можливість подрібнення залізорудної суміші ПРАТ «ЦГЗК» в ВПВТ, повітряної сепарації і комбінації цих двох процесів. Випробування проводилися на основі руди Глекуватського, Петрівського та Артемівського кар'єрів, шахти ім. Орджонікідзе з визначенням оптимальної крупності дробленого продукту і організацією схеми із застосуванням сухих методів процесу. Витрати на випробування склали 806 тис.грн.

Проведені випробування дали всі параметри, необхідні для підбору розміру промислового ВПВД для ПРАТ «ЦГЗК».

На 2020р заплановано розробка етапів з реконструкції технологічної схеми із застосуванням методів рудопідготовки, що дозволяють підвищити енергоефективність процесу виробництва концентрату.

8. Фінансові інвестиції

ПРАТ «ЦГЗК» здійснює аналітичний облік фінансових інвестицій по видам вкладень ти об'єктам інвестування. Товариство є засновником 3-х дочірніх підприємств, частка у статутному капіталі яких складає 100%:

Найменування підприємства	Опис діяльності	Частка у статутному капіталі, %	Балансова вартість на 31.12.2019р., тис. грн.	Балансова вартість на 31.12.2018р., тис. грн.
Дочірнє підприємство «Овація» ПАТ «Центральний гірничо-збагачувальний комбінат»	Культурно-масова діяльність	100	79	79
Дочірнє підприємство «Спорт-Мастер» ПАТ «Центральний гірничо-збагачувальний комбінат»	Фізкультурно-спортивна та оздоровча діяльність	100	30	30
Дочірнє підприємство «Єдиний оздоровчий комплекс» ПАТ «Центральний гірничо-збагачувальний комбінат»	Організація відпочинку трудящих та оздоровча діяльність	100	30	30
Всього			139	139

9. Перспективи розвитку

У ПРАТ "ЦГЗК" завжди були і будуть амбіційні цілі, які допомагають підприємству бути серед лідерів в гірничодобувній галузі. Пріоритетними напрямками діяльності Товариства на 2020 рік є: підвищення ефективності виробництва, забезпечення високої якості продукції, безпечна і комфортна праця співробітників.

Також, одним з першочергових стратегічних завдань є зниження витрат виробництва, підвищення енергетичної ефективності підприємства.

На 2020 рік планується зростання видобутку руди на 3,5 % у порівнянні з 2019 роком.

Для підвищення рівня виробництва і якості продукції на Товаристві виконується постійне оновлення основних засобів, проводяться реконструкція і капітальні ремонти технологічного устаткування й транспорту. Заплановані капітальні інвестиції на 2020 рік складають 1 369 млн.грн.

В рамках підвищення якості продукції на 2020 рік заплановано завершення реалізації стратегічного проекту з виробництва концентрату з вмістом $\text{Fe} \geq 70,2\%$ для виробництва окатків з вмістом $\text{Fe} \geq 67,1\%$. Підвищення якісних характеристик окатків дозволить увійти на ринок сировини для технології DRI. Обсяг інвестицій на виробництво та реалізацію нового класу окатків на 2020 рік складає 260 млн. грн.

Триває реалізація проекту щодо будівництва нового горизонту шахти ім. Орджонікідзе. Завершення робіт призведе до можливості видобутку руди з горизонту в обсязі 30,5 млн. т. руди впродовж 2024-2042рр. Запланований обсяг інвестицій на 2020 рік – 60 млн. грн. Також заплановано продовження робіт з реконструкції водопонижуючих свердловин по контуру хвостосховища для можливості запобігання попадання фільтраційних вод в селища що поруч та Карачуновське водосховище (бюджет інвестицій на 2020 рік складає 6 млн. грн.).

Генеральний директор ПРАТ «ЦГЗК»

Д.В. Шевчик